

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Při výskytu rizikového chování

školní rok 2026/2027

Dokument	Krizový plán školy
Účinnost	od 1. 9. 2026
Zpracovaly	školní metodičky prevence ve spolupráci se ŠPP: Mgr. Radka Mlitsková Mgr. Dana Watersová
Schválila	Mgr. Bc. Jaroslava Cvejnová, ředitelka školy
Aktualizace	nejméně 1 × ročně a vždy po závažné události nebo změně právní úpravy

Účel dokumentu Praktická opora pro zaměstnance školy. V akutní situaci má vždy přednost ochrana života a zdraví, přivolání pomoci a zajištění bezpečí před administrativou.

Obsah

1. Základní zásady a odpovědnosti

2. Univerzální postup při krizové události
3. Návykové látky, alkohol, tabák a nikotin
4. Šikana a kyberšikana
5. Ohrožené dítě (týrání, zneužívání, zanedbávání)
6. Psychická krize, sebepoškozování a sebevražedné chování
7. Agrese, útoky a nebezpečné předměty
8. Záškoláctví a skryté záškoláctví
9. Krádež a vandalismus
10. Další formy rizikového chování
11. Dokumentace, komunikace a následná péče
12. Kontakty a přílohy

KARTA PRVNÍ REAKCE

1	ZASTAV nebezpečné jednání, neohrožuj sebe ani ostatní.
2	ZAJISTI bezpečí, dohled a podle potřeby první pomoc.
3	VOLEJ 155 při ohrožení zdraví nebo života; 158 při násilí, zbrani, podezření na trestný čin nebo nutné součinnosti.
4	INFORMUJ vedení školy a školní metodičku prevence / člena ŠPP.
5	CHRAŇ soukromí dítěte, neslibuj mlčenlivost a neprováděj vlastní vyšetřování.
6	ZAPIŠ pouze ověřená fakta: kdo, kdy, kde, co bylo viděno či řečeno, kdo byl přítomen a jaká opatření byla přijata.

Tísňová čísla 155 zdravotnická záchraná služba | 158 Policie ČR | 112 jednotné evropské číslo | 150 hasiči

1. Základní zásady a odpovědnosti

Krizový plán je součástí školního preventivního programu. Upravuje základní postupy školy při podezření na rizikové chování nebo při jeho výskytu. Nenahrazuje individuální odborné posouzení, rozhodnutí orgánů veřejné moci ani zdravotní péči.

1.1 Zásady společné pro všechny situace

- Bezpečí a zdraví mají přednost před zjišťováním okolností a před kázeňským řešením.
- Každý zaměstnanec jedná bez zbytečného odkladu a v rozsahu své role a odborné způsobilosti.
- Škola odděluje ochranná opatření, objasnění události, podporu dítěte a případná výchovná opatření.
- Dítě není vystavováno nátlaku, sugestivním otázkám, opakovanému vyslýchání ani konfrontaci s možným původcem ohrožení.
- Informace se sdílejí pouze s osobami, které je potřebují pro ochranu dítěte a řešení situace.
- Škola nepřebírá pravomoci Policie ČR, OSPOD, zdravotnických zařízení ani soudů.
- Postup se vždy přizpůsobí věku, zdravotnímu stavu, speciálním vzdělávacím potřebám a aktuální situaci dítěte.

1.2 Odpovědné osoby

Role	Hlavní úkol
Každý zaměstnanec	První reakce, zajištění bezpečí, přivolání pomoci, předání informace.
Třídní učitel	Znalost souvislostí, komunikace se zákonnými zástupci dle dohody, práce s třídou.
Školní metodičky prevence	Koordinace řešení rizikového chování, dokumentace, návazná prevence a odborné kontakty.
Výchovné poradkyně / ŠPP	Podpora dítěte, koordinace podpůrných opatření a spolupráce s poradenskými službami.
Ředitelka školy / pověřený zástupce	Rozhodnutí o organizačních a ochranných opatřeních, zákonná oznámení, komunikace navenek.

Kontaktní tým školy Ředitelka: Mgr. Bc. Jaroslava Cvejnová. Výchovné poradkyně: Mgr. Dana Watersová, Mgr. Petra Marešová. Školní metodičky prevence: Mgr. Radka Mitysková (1. stupeň), Mgr. Dana Watersová (2. stupeň). Aktuální telefonní a e-mailové kontakty jsou vedeny v interním seznamu školy.

2. Univerzální postup při krizové události

1. Vyhodnoť bezprostřední riziko. Je někdo zraněn, v ohrožení, pod vlivem, ozbrojen nebo hrozí pokračování útoku?
2. Zastav jednání bezpečným způsobem, odděl zúčastněné, zajisti dohled a odstraň přihlížející.
3. Poskytni první pomoc a přivolej 155/112. Při násilí, zbrani, důvodném podezření na trestný čin nebo nutné součinnosti volej 158.
4. Informuj vedení školy a školní metodičku prevence nebo jiného dostupného člena ŠPP.
5. Zajisti uchování dostupných stop a elektronických důkazů bez jejich dalšího šíření. S podezřelými látkami a nebezpečnými předměty nemanipuluj nad nezbytnou míru.
6. Informuj zákonné zástupce, pokud tím nemůže být zvýšeno ohrožení dítěte nebo zmařen zákonný postup. V pochybnostech postup konzultuj s OSPOD nebo Policií ČR.
7. Proveď věcný záznam a stanov další ochranná, podpůrná a preventivní opatření.

Záznam není výsledek Zapisují se doslovná podstatná sdělení dítěte a pozorovatelná fakta. Nepoužívají se hodnotící soudy, diagnózy ani závěry o vině.

3. Návykové látky, alkohol, tabák a nikotin

Školní řád zakazuje vnášení, držení, distribuci a užívání návykových látek a souvisejících výrobků ve škole, ve školských zařízeních a na akcích školy. Postup se vztahuje také na alkohol, tabákové a nikotinové výrobky, elektronické cigarety a jiné látky s psychoaktivními účinky.

3.1 Žák látku užívá nebo je pod jejím vlivem

8. Bezpečně zabraň další konzumaci; nepoužívej nepřiměřenou sílu.
9. Posuď stav vědomí, dýchání a chování. Při zdravotních obtížích, poruše vědomí, neznámé látce nebo pochybnostech volej 155.
10. Nenechávej žáka bez dohledu. Zajisti klidné a bezpečné místo.
11. Informuj vedení školy a školní metodičku prevence.
12. Informuj zákonného zástupce a dohodni bezpečné převzetí dítěte. Dítě nesmí být odesláno samotné. Pokud převzetí nelze zajistit nebo je sporné, vyžádej součinnost OSPOD/Policie ČR.
13. Proveď záznam; další postup a případné oznámení OSPOD se posuzuje individuálně podle míry ohrožení a opakování.

3.2 Podezřelá látka, distribuce nebo nález

- Látku neochutnávej, nečichej k ní a zbytečně s ní nemanipuluj.
- Zajisti prostor a informuj vedení školy. Při podezření na omamnou nebo psychotropní látku kontaktuj Policii ČR a postupuj podle jejích pokynů.
- Neprováděj osobní prohlídku žáka ani prohlídku jeho těla. Při důvodném podezření na držení nebezpečné látky žáka odděl od ostatních, zajisti dohled a přivolej Policii ČR.
- Při podezření na distribuci nic samostatně nevyšetřuj; uchovej informace a věc oznam vedení a Policii ČR.

Důležité Tabákové a nikotinové výrobky nejsou automaticky zajišťovány stejným režimem jako podezřelá omamná nebo psychotropní látka. Vždy se zohlední povaha předmětu, bezpečnost a pokyny příslušného orgánu.

4. Šikana a kyberšikana

Šikana může být opakovaná i jednorázová, pokud má závažnou povahu. Typický je záměr ublížit, nepoměr sil a obtížná možnost oběti se bránit. Kyberšikana využívá digitální prostředky; dopad může pokračovat i mimo školu a opakovat se dalším sdílením.

4.1 První reakce

14. Okamžitě zastav útok a zajisti bezpečí a diskrétní podporu ohroženého žáka.
15. Odděl možné agresory od oběti a zabraň domlouvání výpovědí.
16. Informuj školní metodičku prevence a vedení školy.
17. Proveď individuální rozhovory nejprve s oznamovatelem a obětí, poté s vhodnými svědky. Nikdy nekonfrontuj oběť s agresorem.
18. U kyberšikany zajisti snímky obrazovky, odkazy, datum, čas a identifikaci účtu; materiál dále nešíř.
19. Vyhodnoť závažnost a potřebu externí pomoci. U pokročilé šikany, skupinového násilí nebo podezření na trestný čin kontaktuj odborné pracoviště a Policii ČR.
20. Informuj zákonné zástupce oběti a agresora odděleně; nesvolávej společné jednání obou rodin.

4.2 Co se nesmí

- bagatelizovat sdělení dítěte nebo žádat, aby si situaci vyřešilo samo
- veřejně vyšetřovat před třídou nebo pořádat hlasování o vině
- konfrontovat oběť s agresorem či nutit k okamžitému usmíření
- předčasně prozradit zdroj informací nebo slíbit úplnou mlčenlivost
- uzavřít případ pouze uložením výchovného opatření bez ochrany oběti a práce s třídou

Následná péče Škola stanoví konkrétní ochranný plán, kontaktní osobu pro dítě, kontrolní termíny a práci s třídním kolektivem. Účinnost opatření se průběžně ověřuje.

5. Ohrožené dítě – týrání, zneužívání a zanedbávání

Každé sdělení dítěte nebo soubor varovných znaků se bere vážně. Úkolem školy není prokázat, co se stalo, ale včas rozpoznat možné ohrožení, zajistit bezpečí, zaznamenat fakta a předat věc kompetentnímu orgánu.

5.1 Když se dítě svěří

21. Zůstaň klidný, naslouchej a poděkuj za důvěru.
22. Používej otevřené a krátké otázky pouze k nezbytnému objasnění: Co se stalo? Kdy? Kde? Je teď někdo v nebezpečí?
23. Neslibuj tajemství. Vysvětli, že informace musíš předat lidem, kteří pomohou zajistit bezpečí.
24. Nezpochybňuj, nehodnoť a nenaléhej na podrobnosti. Zabraň opakovanému vyprávění různým osobám.
25. Bezodkladně informuj určeného člena ŠPP a vedení školy; proved' přesný záznam včetně doslovných výroků.
26. Při akutním ohrožení volej 158/112 a podle potřeby 155. Jinak škola bez zbytečného odkladu vyhodnotí oznámení OSPOD a případně Policii ČR.

5.2 Informování rodičů

Pozor Zákonný zástupce se neinformuje předem, pokud je podezřelý z ohrožování dítěte, informování by mohlo zvýšit riziko, ovlivnit dítě nebo zmařit postup Policie ČR či OSPOD. Další komunikace se řídí pokyny těchto orgánů.

5.3 Varovné oblasti

Oblast	Příklady signálů
Tělesné	nevysvětlená nebo opakovaná poranění, zanedbaná léčba, hlad, výrazná únava, nevhodné oblečení
Chování	náhlé změny, strach z návratu domů, sexualizované projevy neodpovídající věku, sebepoškozování, útoky
Docházka	častá neomluvená či nevěrohodně omlouvaná absence, pobyt mimo školu v době výuky
Péče	nedostatečný dohled, hygiena, strava, spánek; pečující osoba pod vlivem nebo neschopná péče

6. Psychická krize, sebepoškozování a sebevražedné chování

Pedagog psychické obtíže nediagnostikuje ani neléčí. Rozpozná varovné signály, poskytne základní lidskou podporu, zajistí dohled a předá dítě do navazující péče.

6.1 Bezprostřední nebo vysoké riziko

27. Dítě nenechávej o samotě a odstraň dostupné prostředky sebepoškození, pokud je to bezpečné.
28. Klidně a přímo se zeptej, zda přemýšlí o sebevraždě, zda má plán a zda má prostředky k jeho uskutečnění. Přímá otázka riziko nezvyšuje.
29. Při pokusu, konkrétním plánu, dostupných prostředcích, intoxikaci nebo nejistotě volej 155/112. Říd' se pokyny dispečera.
30. Informuj vedení školy a člena ŠPP. Zajisti, aby dítě neopustilo školu bez bezpečného předání zdravotníkům nebo zákonnému zástupci dle odborného pokynu.
31. Informuj zákonného zástupce, pokud tím není dítě ohroženo; v takovém případě kontaktuj OSPOD/Policii ČR.
32. Zapiš fakta, doslovné výroky, zjištěné rizikové faktory a provedené kroky.

6.2 Mírné až střední riziko

- zajistit podpůrný rozhovor v klidném prostředí
- informovat ŠPP a vedení školy

- kontaktovat zákonného zástupce a doporučit bezodkladnou odbornou pomoc
- dohodnout bezpečnostní a podpůrný plán ve škole a termín kontroly
- při zhoršení nebo odmítnutí nezbytné péče znovu posoudit kontaktování OSPOD/ZZS

Nevhodné reakce Nebagatelizovat, nemoralizovat, nevyvolávat vinu, nedávat rychlé rady typu „mysli pozitivně“, neslibovat mlčenlivost a neposílat dítě samotné domů.

7. Agrese, útoky a nebezpečné předměty

7.1 Fyzická agrese nebo rvačka

33. Přivolej pomoc dalších dospělých a zastav útok jen tehdy, lze-li to učinit bezpečně.
34. Odděl zúčastněné, zajisti dohled a první pomoc; při zranění volej 155.
35. Při závažném násilí, hrozbě pokračování, zbrani nebo podezření na trestný čin volej 158.
36. Informuj vedení, zákonné zástupce a ŠPP; zajisti svědky a věcnou dokumentaci.
37. Ochranná opatření přijmi ihned, výchovná opatření až po objasnění relevantních okolností.

7.2 Zbraň nebo nebezpečný předmět

- Nevstupuj do fyzického střetu, pokud hrozí bezprostřední nebezpečí.
- Varuj okolí, uzavři nebo opusť prostor podle situace a volej 158/112.
- Řiď se pokyny Policie ČR; nevyjednávaj za hranicí bezpečné komunikace.
- Po události zajisti krizovou podporu zasaženým osobám a koordinovanou komunikaci.

7.3 Zvlášť závažné zaviněné porušení povinností

Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky vůči zaměstnancům školy nebo ostatním žákům se posuzují podle § 31 školského zákona. U nezletilého žáka ředitelka splní zákonnou oznamovací povinnost vůči OSPOD a státnímu zastupitelství v zákonné lhůtě. Tím nejsou dotčeny další povinnosti školy ani nutnost okamžité ochrany osob.

Žák plnící povinnou školní docházku Nemůže být ze školy podmíněně vyloučen ani vyloučen. Škola využije zákonná výchovná, organizační, ochranná a podpůrná opatření.

8. Záškoláctví a skryté záškoláctví

Důvody nepřítomnosti dokládá zákonný zástupce v souladu se školským zákonem a školním řádem. Škola sleduje neomluvenou i nápadně vysokou omluvenou absenci a zasahuje včas; počet hodin je pouze jedním z ukazatelů a nenahrazuje individuální posouzení situace dítěte.

Fáze	Postup školy
První signály	Třídní učitel ověří fakta, kontaktuje zákonného zástupce, zjistí překážky docházky a zapíše dohodu.
Opakování / nárůst	Zapojí se ŠPP; proběhne osobní jednání, plán nápravy, podpory a kontrolní termín.
Závažná nebo pokračující absence	Ředitelka / pověřený pracovník svolá výchovnou komisi a vyhodnotí oznámení OSPOD, případně přestupkovému orgánu či Policii ČR podle povahy věci.
Podezření na skryté záškoláctví	Škola ověří věrohodnost omlouvání, jedná s rodinou a může do budoucna požadovat lékařské potvrzení pouze za podmínek stanovených školním řádem; nikoli zpětně.

Důležité Pevná hranice 20 neomluvených hodin není automatickým právním předělem pro oznámení. Postup se řídí aktuálním metodickým doporučením MŠMT, věkem dítěte, délkou a opakováním absence, spoluprací rodiny a mírou ohrožení vzdělávání a vývoje dítěte.

9. Krádež a vandalismus

9.1 Krádež nebo ztráta věci

38. Přijmi oznámení bez zlehčování a zajisti dostupné informace a případné kamerové záznamy v souladu s pravidly ochrany osobních údajů.
39. Neprováděj osobní prohlídky ani nátlakové výslechy. Škola zjišťuje okolnosti v rozsahu nutném pro bezpečí a výchovné řešení, není orgánem činným v trestním řízení.
40. Informuj zákonné zástupce poškozeného; zákonné zástupce podezřelého žáka informuj s ohledem na stav objasnění a nejlepší zájem dítěte.
41. Při podezření na trestný čin, žádosti poškozeného nebo nemožnosti bezpečného řešení kontaktuj Policii ČR.
42. Usiluj o nápravu vztahů a náhradu škody zákonným způsobem; škola sama neurčuje trestněprávní kvalifikaci ani nevybírání náhradu nátlakem.

9.2 Vandalismus

- Zastav jednání, zdokumentuj škodu a informuj vedení školy.
- Zjisti okolnosti bez veřejného označování viníka; informuj zákonné zástupce.
- Náhradu škody řeš se zákonným zástupcem věcně a odděleně od výchovného opatření.
- Při závažném, opakovaném nebo nebezpečném jednání vyhodnoť kontaktování Policie ČR a OSPOD.

Bez peněžní hranice v plánu Trestněprávní posouzení a výše rozhodné škody se mohou měnit a náleží příslušným orgánům. Škola proto postup nestaví na vlastní kvalifikaci „přestupek versus trestný čin“.

10. Další formy rizikového chování

10.1 Poruchy příjmu potravy

Při varovných signálech (výrazná změna hmotnosti, opakované zvracení, vynechávání jídla, nutkavé cvičení, kolapsové stavy) pedagog citlivě předá informaci ŠPP. Škola nehodnotí vzhled ani neurčuje diagnózu; informuje zákonného zástupce a doporučí pediatra. Při akutním ohrožení volá 155.

10.2 Rizikové sexuální chování a sexuální násilí

Škola zajistí bezpečí, diskrétní podporu a uchování faktů. Dítě není vystaveno sugestivním otázkám ani konfrontaci. Při podezření na trestný čin nebo ohrožení dítěte se postupuje ve spolupráci s Policií ČR a OSPOD; informování rodičů se předem posoudí s ohledem na možné riziko pro dítě.

10.3 Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus a nenávistné projevy

Pedagog zastaví ponižující nebo násilné jednání, zajistí ochranu zasažených osob a informuje vedení a školního metodika prevence. Škola rozlišuje nevhodný výrok, opakované cílené jednání a podezření na protiprávní čin. Při výhrůžkách, násilí, organizované propagaci nebo podezření na trestný čin kontaktuje Policii ČR.

10.4 Příslušnost k subkulturám

Samotná příslušnost k subkulturě není rizikovým chováním ani důvodem k postihu. Škola reaguje až na konkrétní projevy ohrožující práva, bezpečí nebo důstojnost osob či porušující právní předpisy a školní řád.

10.5 Hazardní hraní, digitální závislosti a online rizika

Při opakovaných projevech ztráty kontroly, dluzích, manipulaci, vydírání, sdílení intimního obsahu nebo kontaktu s neznámou osobou škola zapojí ŠPP, zákonné zástupce a podle závažnosti odbornou službu nebo Policii ČR. Digitální důkazy se uchovávají, ale dále se nešíří.

11. Dokumentace, komunikace a následná péče

11.1 Minimální obsah záznamu

- datum, čas, místo a osoby přítomné události
- přesný popis pozorovaných skutečností a doslovná důležitá sdělení
- bezprostřední vyhodnocení rizika a zdravotního stavu
- provedené kroky, časy telefonátů a osoby, kterým byla informace předána
- způsob a čas předání dítěte, případně pokyny ZZS, Policie ČR nebo OSPOD
- dohodnutá ochranná a podpůrná opatření, odpovědné osoby a kontrolní termín

11.2 Komunikace

- Za školu komunikuje ředitelka nebo jí pověřená osoba.
- Zákonným zástupcům se sdělují ověřené skutečnosti a konkrétní postup školy, nikoli údaje o jiných dětech nad nezbytný rozsah.
- Médii a veřejnosti se nesdělují identifikující ani citlivé údaje; zaměstnanci odkazují dotazy na vedení školy.
- Třída a pedagogové obdrží jen informace potřebné pro bezpečí, podporu a další práci.

11.3 Vyhodnocení po události

- ověřit bezpečí a stav zasažených osob
- zkontrolovat plnění dohodnutých kroků
- zajistit odbornou podporu a práci s třídou
- vyhodnotit funkčnost postupu a přijmout systémová opatření
- aktualizovat krizový plán, kontakty nebo školní řád, pokud se ukáže potřeba

12. Kontakty a právní rámec

12.1 Důležité kontakty

Služba	Kontakt
Zdravotnická záchranná služba	155
Policie České republiky	158
Jednotné evropské číslo	112
Hasičský záchranný sbor	150
OSPOD Děčín	aktuální kontakt v interním telefonním seznamu školy
Pedagogicko-psychologická poradna / SVP	aktuální kontakt v interním adresáři ŠPP
Linka bezpečí	116 111

12.2 Základní právní a metodické opory

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování (č. j. 21291/2010-28) a jeho aktuální tematické přílohy
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování
- Metodické doporučení MŠMT Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole (č. j. MSMT-3262/2024-1)

- tematické přílohy MŠMT Sebevražedné chování a Psychická krize / duševní onemocnění žáka
- školní řád, pravidla hodnocení a školní preventivní program školy v aktuálním znění

Pravidlo aktualizace Při rozporu má přednost platný právní předpis a aktuální oficiální metodický dokument. Školní metodiky prevence každoročně ověří odkazy, kontakty a návazné postupy.